

יום רביעי 06 יולי 2016

ל' סיון תשע"ו

מפגש הפקת לקחים "אקדמיה גן"

בתאריך ה- 5/6/16 התקיימה פגישה לסיכום עבודת צוות הכתיבה בנושא **"אקדמיה גן"**. מפגש הסיכום הוא שיאו של תהליך שנמשך מספר חודשים של מפגשים תכופים של ועדה מקצועית. את הועדה ריכזה ד"ר אפרת מור (סמינר הקיבוצים), והיו חברות בה גם פאטמה אבו אחמד קאסם ומירב תורג'מן (מהאגף לחינוך קדם יסודי), ניקול בן נון וד"ר אורית דרור (ראשות המסלול לגיל הרך בדוד ילין ואורנים), מלי ליבוביץ' וחנה שטיינברג (ממנהל עובדי הוראה). בפגישת הסיכום נכחו ד"ר דליה עמנואל, ד"ר אפרת מור, ד"ר אורית דרור, מלי ליבוביץ' ואנוכי. להלן עיקרי הלקחים שעלו במסגרת עבודת הועדה, לצד הערות והתייחסויות של דליה ושלי.

א. ריכוז כל השעות של הכשרה מעשית בשנה ג' בלבד לא נכונה מהסיבות הבאות:

1. אין אפשרות לסטודנט להיחשף למנעד הגילאים השלם (לידה עד 3, 3-4, 5-6).
  2. אין אפשרות לסטודנט להיחשף למגוון של סגנונות ניהול גן.
  3. הלימוד האקדמי בגיל הרך מחייב התנסות מעשית במקביל לפרקים תיאורטיים ואקדמיים שנלמדים גם בשנים א' ו- ב' (אי אפשר ללמוד את זה רק מתיאוריה).
- התייחסות "אקדמיה כיתה"** – בכל הביקורים שקיימנו בקמפוסים השונים, מצאנו תמימות דעים על כך שחשוב להותיר פרקים של התנסות מעשית בשנה א', ובוודאי בשנה ב'.

ב. הועדה ממליצה שתהיה סטודנטית אחת בכל גן ולא שתיים. עם זאת, במקרים שיש רצון לחזק סטודנטית חלשה, או בעבודה עם אוכלוסייה מורכבת ומאתגרת, או כשיש פיזור גיאוגרפי רחב, אפשר להכניס שתי סטודנטיות לגן.

התייחסות "אקדמיה כיתה" – בכל המפגשים שקיימנו עם סטודנטיות שהתנסו השנה ב"אקדמיה גן", אנו מתרשמים שאין מובהקות חד משמעית איזה דגם עדיף. ההמלצה שלנו – לאפשר חופש החלטה למוסדות האקדמיים על מספר סטודנטיות לגננת בשיח שלהם מול המחוז.

ג. מפתח התגמול לגננת שונה ממפתח התגמול למורה בתכנית. הועדה מבקשת לשנות מציאות זו.

התייחסות "אקדמיה כיתה" – העלות הכלכלית של השוואת תנאי התגמול של הגננות לאלו של המורים נמוך מאוד באופן יחסי, ולא מצדיק לדעתנו את עוגמת הנפש ותחושת הקיפוח של הגננות. לא מצאנו גם עוגן פדגוגי שיכול להסביר פערים אלו. המלצתנו לשנות נוהל זה בקול קורא תשע"ח.

ד. הועדה ממליצה שיהיה יום אחד לפחות בו הסטודנטית צופה ביום מלא, מהבאת הילדים לגן ועד להוצאתם בסוף היום. הועדה חושבת שהשתתפות בימים מלאים חשובה יותר מכמות הימים בגן, עד כדי צמצום מספר הימים ליומיים מלאים במקום שלושה חלקיים. **התייחסות "אקדמיה כיתה"** – יש הסכמה על הצורך להשתתף בעבודת הגן ביום מלא לפחות פעם אחת בשבוע. במידה ויש יום לימודים ארוך, יש לוודא שהסטודנטית מגיעה מספר פעמים בשנה וחווה יום מלא כפי שהיא עתידה לחוות כשתהיה בתפקיד גננת מובילה. ועדיין, ישנה חשיבות לדעתנו לשלושה ימים, מכיוון שניתן אז לראות רצף של טיפול באירוע מתמשך בגן (האירוע התרחש ביום א', התקיימה התערבות חינוכית ביום ב', יש שינוי בהתנהגות של הילד ביום ג' בעקבות ההתערבות החינוכית).

ה. הועדה ממליצה לקיים את "אקדמיה גן" בכל המנעד הגילאי, כולל לידה עד שלוש. **התייחסות "אקדמיה כיתה"** – אנו רואים קשיים מנהליים רבים מאוד ביישום "אקדמיה גן" בגילאי לידה עד שלוש. עם זאת, אם יש מוסד אקדמי שחושב שזו ההתנסות המעשית המיטבית לתלמידו בשנה ג', אנו מזמינים את המוסד להגיש בקשה סדורה ומנומקת לכך, ואנו נעשה את הבדיקות הנדרשות לקראת אישור אפשרי של הבקשה.

ו. הועדה ממליצה לבחון את הכשירות המקצועית של המדריכה הפדגוגית שלא פעם מגיעה ללא ניסיון בניהול גן (אלא עם תואר שלישי בדיסציפלינה אחרת). הועדה ממליצה שהמדריכה הפדגוגית היא גם זו שתעביר את הפיתוח המקצועי לגננות המכשירות. **התייחסות "אקדמיה כיתה"** – אנו מקבלים את המלצות הועדה.

ז. תגמול המדריכה הפדגוגית בתכנית אינו תואם את ההתמודדות שלה עם הפריסה הגיאוגרפית וריבוי המוסדות איתם היא מתמודדת. הועדה ממליצה לתגמל מדריכות פדגוגיות בגיל הרך באופן אחר ממדריכה פדגוגית במסלולים אחרים. **התייחסות "אקדמיה כיתה"** – משיחות שקיימנו במוסדות האקדמיים, אנו שומעים קולות דומים.

ח. יש קושי למצוא זמן לשיחה אישית של גננת מכשירה וסטודנטית. אין בגן הפסקות או שעות שהייה, ואין ציפייה שגננת שצריכה לרוץ לילדיה בתום יום עבודה תשב עם הסטודנטית במקום. המפגשים צריכים להתחלק בין פגישות בשעות הערב ומפגשים בסיוע דרכי תקשורת אלקטרוניים.

התייחסות "אקדמיה כיתה" – גם אנחנו זיהינו את הקושי הזה בסיורים שקיימנו במוסדות האקדמיים ובשטח. יש מקום לאפשר גמישות רחבה יותר בתיאום הפגישות ובסדירות שלהן.

ט. הועדה חושבת שאין זה נכון שדגם "אקדמיה גן" יהיה דגם ההכשרה היחיד.
התייחסות "אקדמיה כיתה" – גם אנחנו חושבים כך, וכמונו שאר הגורמים שדיברנו איתם במנהל עובדי הוראה.

י. הועדה חושבת שיהיה זה נכון לקיים קשר בין כלל הגורמים הפעילים במרחב הגן – המוסד האקדמי, הגנת וצוותה, מדריכה פדגוגית, רשות מקומית, מפקחת מהמחוז, מרכז פסג"ה ומפקחת על הפיתוח המקצועי. ביחד הם יכולים לדון בסוגיות של פיתוח מקצועי והתאמת התוכניות לצרכי הגן.

התייחסות "אקדמיה כיתה" – אנו מקבלים את המלצת הועדה ופועלים על מנת לקיים שולחנות עגולים שכאלו.

צוות "אקדמיה כיתה" רוצה להודות לוועדה על עבודתה המסורה לאורך תקופה לא קצרה ועל הדו"ח המקצועי והמקיף שנכתב במסגרתה. ניכר שנעשתה עבודה יסודית, מעמיקה ומלאה מעוף, ואנו יצאנו נשכרים מאוד ממנה.

בברכה,

ד"ר דליה עמנואל וגיל חדש

העתקים :

איל רם, סמנכ"ל וראש מנהל עובדי הוראה
ד"ר נח גרינפלד, מנהל אגף אי להכשרת עובדי הוראה
ד"ר מיכל גולן, מנכ"לית מכון מופ"ת
ד"ר מירי גוטליב, מנהלת אגף אי לפיתוח מקצועי
ד"ר שרה זילברשטרום, מנהלת האגף להתמחות וכניסה להוראה
מפקחים על ההכשרה – אגף הכשרת עובדי הוראה
מפקחות על הפיתוח המקצועי במחוזות – האגף לפיתוח מקצועי
עדי קורסיה – מנהל אגף תקציבים, מנהל עובדי הוראה